

Waarom is er geen sociaaldemocratische partij in de VS?

Contributed by Max van Lingen

maandag, 26 november 2012 - Last Updated maandag, 26 november 2012

In het 'land van de vrijheid' valt weinig te kiezen. Democraten en Republikeinen bestrijden elkaar weliswaar fel tijdens de verkiezingscampagne, maar inhoudelijk verschillen ze nauwelijks van elkaar. Ze hebben dezelfde achtergrond en verdedigen dezelfde belangen. Hoewel de Verenigde Staten een lange traditie van radicalisme en arbeidersstrijd kent, is er geen sociaaldemocratische partij. De ontwikkeling van de Amerikaanse maatschappij heeft hiervoor ongunstige omstandigheden gecreëerd. Maar het onvermogen van Amerikaans links daar een antwoord op te vinden, gaf de doorslag.

De eerste belemmering voor de opbouw van een sociaaldemocratische partij vormde de uitbreiding van de Verenigde Staten in westelijke richting. In Europa vormden strijd en collectieve actie voor arbeiders de enige uitweg uit de ellende die de industriële revolutie met zich meebracht. De vorming van sociaaldemocratische partijen was hier onderdeel van. Maar Amerikaanse arbeiders konden ook aan hun ellende ontsnappen door hun geluk te zoeken in het westen van de VS. Dit haalde de druk van de ketel bij de arbeidersklasse, terwijl het tegelijkertijd het idee van de 'American Dream' versterkte.

Een tweede belemmering vormde de etnische en religieuze tegenstellingen tussen verschillende groepen migranten. Gevestigde groepen migranten zagen nieuwe groepen migranten vooral als een bedreiging voor hun eigen positie. De American Federation of Labour (AFL) kwam bijvoorbeeld vooral op voor de rechten van gevestigde migranten. Uitgesloten van de vakbeweging keken nieuwe migranten voor hun emancipatie naar andere instituties, zoals de katholieke kerk en de maffia.

Een specifiek probleem was de uitsluiting van Afro-Amerikanen. Vanuit socialistische hoek was er lange tijd nauwelijks kritiek op de rassenwetten. Verschillende stakingen, waaronder de grote spoorwegstaking van 1894, gingen zelfs verloren doordat vakbonden Afro-Amerikanen uitsloten. Het meest verarmde gedeelte van de arbeidersklasse bleef daardoor buiten het bereik van socialistische organisaties.

De pogingen om een links alternatief op te bouwen zijn steeds op twee punten stuk gelopen. Ten eerste had Amerikaans links geen strategie om de etnische en religieuze tegenstellingen te overstijgen. Ten tweede werd de hoop keer op keer gevestigd op de Democratische partij in plaats van op een onafhankelijke koers.

Het meest succesvolle hoofdstuk van Amerikaans links volgde op de enige echte breuk met de Democratische Partij. Dit leidde rond 1901 tot de oprichting van de Socialistische Partij. De partij kon op veel steun rekenen van mijnwerkers en van Joodse, Duitse en Finse migranten.

Tien jaar na de oprichting telde de partij 100.000 leden en bij de presidentsverkiezingen van 1912 behaalde Eugene Debs namens de partij twaalf procent van de stemmen. Maar de partij was niet in staat om katholieke arbeiders van Ierse, Italiaanse of Oost-Europese afkomst te organiseren. Hierdoor waren ze niet bestand tegen de golven van nationalisme en anticommunisme die de Verenigde Staten vanaf 1917 overspoelden, als gevolg van de Russische Revolutie en de Amerikaanse deelname aan de Eerste Wereldoorlog.

Veel kaderleden van de Socialistische Partij maakten gedurende de jaren '20 de overstap naar de Communistische Partij (CPUSA). Doordat ze een strijdbare en onafhankelijke koers hadden ten opzichte van de Democratische Partij, wist de CPUSA eind jaren '20 een positie te verwerven in grote industriesteden zoals Chicago en Detroit. Als onderdeel van de in Moskou verzonden volksfrontstrategie zocht de partij vanaf 1935 echter toenadering tot de Democratische Partij. Onder de slogan 'Communisme is Amerikanisme' steunde de partij de New Deal-coalitie van president

Waarom is er geen sociaaldemocratische partij in de VS?

Contributed by Max van Lingen

maandag, 26 november 2012 - Last Updated maandag, 26 november 2012

Roosevelt. Voor arbeiders die op zoek waren naar een alternatief voor de Democratische Partij verloor de CPUSA hierdoor elke aantrekkingskracht.

Na het mislukken van de pogingen om een arbeiderspartij op te zetten, richtte Amerikaans links zich niet langer op de arbeidersklasse als geheel. Tijdens de opleving van radicalisme in de jaren '60 werden studenten, minderheden en andere groepen gezien als de nieuwe revolutionaire voorhoede. Geïsoleerd maakten deze bewegingen echter geen schijn van kans. Daarvoor moesten de krachten gebundeld worden. Maar de hoop werd opnieuw gevestigd op de Democratische Partij. Deze strategie ontwapende de activisten en het momentum ging verloren.

Als gevolg van de economische crisis zien we in de Verenigde Staten een nieuwe opleving van strijd. De massale vakbondsmobilisatie in Wisconsin, de Occupy-protesten en de succesvolle docentenstaking in Chicago zijn hier uitingen van. Dit biedt nieuwe mogelijkheden voor de opbouw van een links alternatief. Maar pogingen daartoe kunnen alleen succesvol zijn wanneer Amerikaans links losbreekt van de Democratische Partij en een strategie ontwikkelt om verschillende sociale groepen te verenigen.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu